

מראי מקומות- מנחות פ"ד

מהארץ דוקא. וע"ש שכ' להוכיח כן, דאם היו תלויים זה בזה, א"כ יוצא דמתני' דס"ל דהעומר בא מן הארץ דוקא, ס"ל דחדש בחו"ל מדרבנן הוא, וא"כ הוא סתמא כאן כנגד הסתמא בקידושין דהוי חדש בחו"ל מן התורה. וע"ע מש"כ להוכיח כן מהא דאמרי' דמצות ספירת העומר היום אינו אלא זכר למקדש.

(א) ר' יוסי בר' יהודה אומר, עומר בא מחוצה לארץ- ע' בקרן אורה (פג:); דכ' דמשמע מלשון זה דס"ל לריב"ז דאף לכתחלה עומר בא מחוצה לארץ. וכ"כ השפת אמת, אלא דהק' דלכאו' מהא דכתי' וקצרתם את קצירה משמע דלכתחלה יש להביאו מא"י, וע"ש שדחה הקו'. אולם כ' דלכאו' לכתחלה צריך להביא העומר מא"י משום הדין כרמל.

(ה) שומרי ספיחין בשביעית- ע' בקרן אורה דהאריך להעיר בענין הבאת שתי הלחם מפירות שביעית, דמהו ההיתר להביאם, הרי שתי הלחם כשרין מן הישן, וכמו דלחמי תודה מביאין אותן מן הישן ולא מפירות שביעית, כן צריך להיות לענין שתי הלחם. וע"ש שכ' די"ל דלמדין מקרבן העומר, דכי היכי דהעומר בא מפירות שביעית, כן שתי הלחם (אף דאין בה דרשה מיוחדת) מביאין אותן מפירות שביעית.

(ב) עומר בא מחוצה לארץ- ע' בשטמ"ק (אות א') שהביא מה שנח' הראשונים לענין איסור קצירה לפני העומר בחו"ל, דהר"י ס"ל דהדין הוא דממקום שאתה מביא אי אתה קוצר, א"כ יוצא דלפי ריב"ז דחו"ל הוי מקום שממנה אתה מביא, ממילא ג"כ צריכין לומר דאי אתה קוצר. אבל הר"מ ס"ל דסכ"ס איסור קצירה הוי מצוה התלויה בארץ, ומצוה התלויה בארץ אינה נוהגת אלא בארץ ישראל, ולכן שפיר אמרי' דבחו"ל אינה נוהגת.

(ו) ורמינהו לאכלה ולא לשריפה- הק' העולת שלמה, מהו הקו', ליתי עשה דהבאת העומר ולידחי הלאו תעשה דולא לשריפה, דהא בלאו הבא מכלל עשה ג"כ אמרי' עדל"ת, וכמש"כ הרשב"א בכתובות (מ). ואפי' אם תאמר דזה חשיב לא תעשה שבמקדש, כיון דעושין השריפה במקדש, מ"מ נימא דעשה דרבים, דהיינו הבאת העומר, דוחה הלא תעשה דיחיד השורף. וע"ש שכ' ליישב ע"פ הא דס"ל לר"ע דספיחי שביעית אסורין, וא"כ לפי השי' דס"ל דאין עשה א' דוחה ב' לאווין, א"כ כיון דכבר דחה העשה הלאו דספיחי שביעית, א"כ אינו יכול גם לדחות הלאו לאכלה ולא לשריפה.

(ג) עומר בא מחוצה לארץ- ע' בקרן אורה שכ' להסתפק לענין שתי הלחם לפי ריב"ז, האם גם שתי הלחם מביאין מחו"ל או לא. וכ' דאף דלכאו' מהלשון משמע דלא פליג אלא בחו"ל, אולם י"ל דאם העומר, שבא להתיר אף במדינה, בא מחו"ל, כש"כ שתי הלחם, דאינו בא אלא להתיר במקדש, דיכול להביאו מחו"ל. וכ' שאחיו מביא מאיזה ראשונים דס"ל דלא נח' אלא בעומר, אבל בשתי הלחם לכ"ע צריך להביאו מן הארץ, אבל כ' הקר"א דהא לא מצינו שום דבר שחמור בשתי הלחם מבעומר, אלא דצידד דאולי י"ל דשאני קרבן עומר, שבא להתיר חדש אף בחו"ל, אז יכול להביאו מחו"ל, משא"כ שתי הלחם, דכל התיירו הוא לגבי המקדש, שהוא בארץ, א"כ אינו בא אלא מארץ, אבל כ' דאי"ז מוכרח.

(ז) בעינא כרמל וליכא- פי' העולת שלמה, דהיינו דמלבד קרא דביכורים לאסור לכתחלה, איכא עוד קרא לעבר בישן, ולכן שפיר אמרי' דצריך להביא מן השביעית דוקא. ובטהרת הקודש כ', דאע"ג דאמרי' לעיל דבדיעבד כשר אף שאינו כרמל, מ"מ מאחר דכתי' לדורותיכם, משמע שלדורות עולם יכול להביא העומר כתיקונו, שיהי'

(ד) וכיון דאורייתא הוא, אקרובי נמי מקריבין- ע' בקרן אורה (פג:); דכ' דאף דאמרי' דלריב"ז דס"ל דמביאים העומר מחו"ל, ע"כ ס"ל דחדש בחו"ל מדאורייתא, מ"מ להיפוך אינו מוכח, די"ל דאף דחדש בחו"ל מדאורייתא, מ"מ צריך להביא העומר

מביאין היינו בשיש לו פירות טובים מהם, אבל היכא דאין לו אלא אותן פירות, מביא ואינו קורא [ולפי"ז לכאו' צ"ל דמה דהבאנו לעיל מהמשנה למלך, דמה דאי' דאין מביאין היינו אפי' אם פירות אלא הם, אתי רק לר' יוחנן ולא לר"ל, וצ"ע בזה], אבל לר' יוחנן ודאי אין מביאם כלל, דהא נתמעט מקרא.

(א) **כאן בנקובה כאן בשאינה נקובה - ע' בשו"ת הרשב"א (א', סוף סי' תרנ"ט) דכ' דמה דהביא ביכורים מעציץ שאינו נקוב, היינו מדרבנן, ולכן אינו קורא, או משום דמיחזי כשיקרא, או משום דלמא אתי לאפוקינהו מחייב תרו"מ, ובאמת מדאורייתא חייב בתרו"מ. והוסיף דמקדש להו, ומתקנן ופודן ואוכלן, ולכאו' כוונתו דצריך לקדשן הוא משום דבלא"ה יש לחוש משום חולין בעזרה.**

כרמל, וממילא שמעי' דיכול להביאו אף בשביעית.

(ח) **ולא מתמרים שבהרים, ולא מפירות שבעמקים - כ' המשנה למלך (ביכורים ב', ג'), דאין כוונת הגמ' שאין מפרישין מפירות אלו על פירות שהם מן המובחר, אלא הם עצמם פטורים מן הביכורים, וכן מבואר בירושלמי (ביכורים א', ג').**

(ט) **חדשה של שעורים מנין - יש מח' יסודי איך לפרש שאלה זו, דרש"י בכת"י בפ"י השני פי' דשאלה הוא איך ידעי' דקודם העומר אינו יכול להביא מנחה של שעורים. אבל רש"י (למעלה) וכן רש"י בכת"י בפ"י הראשון (שדחה) פי' דהשאלה הוא איך ידעי' דאינו יכול להביא מנחה של שעורים (כמו מנחת קנאות) קודם הבאת שתי הלחם. ונמצא דלפי פרש"י בכת"י בפ"י השני, יכול להביא מנחת קנאות בין פסח לשבועות מתבואה חדשה, ולפי רש"י למעלה אינו יכול. וע' בשטמ"ק (ג) שהק' על רש"י בכת"י, הא בעינן ממשקה ישראל, וקודם העומר אסור לישראל לאוכלו. וע' בחזון יחזקאל (י', ו', ד"ה ושתי הלחם) דכ' דזה אתי כמ"ד דהאיר המזרח מתיר אף בזמן הבית, וע"כ באמת מותר לישראל לאכול מן החדש, ורק משום קרא דחדשה נמצא דאינו יכול להביא מן החדש קודם הבאת העומר בפועל.**

(י) **בשלמא לר"ל, גג אגג לא קשיא, הא בגג דמערה, הא בגג דבית - דהיינו, דבגג דבית מביא ואינו קורא, וזה א"ש לר"ל דס"ל דאם הביא קדש. והק' הקרן אורה, הא לכאו' אף לר"ל ק', דאף דס"ל דאם הביא קדש, אבל ודאי מודה למה דתנן במתני' דלכתחלה אין מביאין, וכאן בברייתא אי' דמביא ואינו קורא, וא"כ אף לדידי' הוי קשה. ותי' דהכי קאמר, בשלמא לר"ל דס"ל דליכא קרא למעט פירות שאינן משובחים, אלא דלכתחלה אין מביאין משום דלאו מן המובחר הוא, והו"ל כבהמות כחוששים, א"כ י"ל דתמרים שבהרים אין מביאין כלל, משום דגריעי טובא, ומגג והעציץ מביא, דלא גריעי כ"כ, ואמרי רבנן דיביא ולא יקרא, אבל לר' יוחנן מא"ל. ועוד י"ל, דהמשנה דאמר אין**